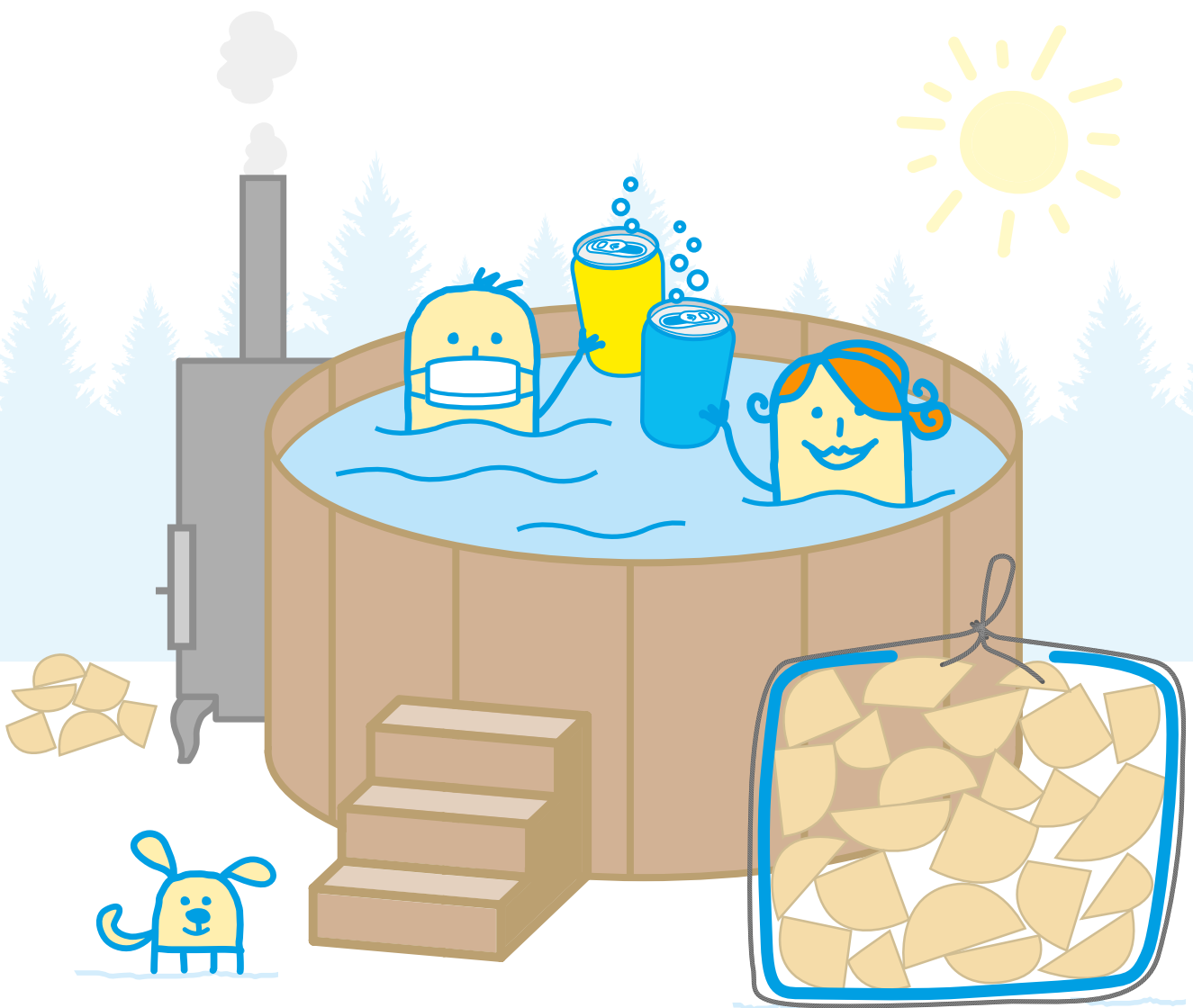

Hyödyllisyysmalliopus

**Opas teknisten keksintöjen suojaamiseen
patenttia nopeammin ja hauskemmin**

Lukijalle	3
1. Keksinön suojaaminen hyödyllisyysmallilla.....	4
2. Hyödyllisyysmalli vai patentti?.....	5
3. Keksinön uutuus ja sen selvittäminen	6
3.1 Omatoiminen haku tietokannoista.....	6
3.2 Tutkimuspalvelut.....	7
4. Esimerkkejä rekisteröidyistä hyödyllisyysmalleista	8
5. Hyödyllisyysmallihakemuksen laatiminen.....	13
5.1 Hakemuksen osat	13
5.2 Hakemuslomakkeen täyttö.....	13
5.3 Selityksen, suojavaatimusten ja kuvien laatiminen	14
5.4 Lausunto oikeudesta keksintöön tai siirtokirja	22
5.5 Valtakirja	22
5.6 Hakemuksen kieli	22
5.7 Ohjeita hakemuksen ulkoasuun	22
5.8 Patenttihakemuksen muuntaminen hyödyllisyysmallihakemukseksi.....	22
6. Hakemuksen käsittely PRH:ssa	24
6.1 Hakemuksen muotoseikkojen tarkastus.....	24
6.2 Rekisteröitävyystarkastus.....	24
6.3 Välipäätöksiin vastaaminen	24
6.4 Hakemuksen hylkäys.....	25
6.5 Hakemusasiakirjojen julkisuus	25
7. Rekisteröinti ja sen uudistaminen	26
8. Hyödyllisyysmallin mitätöinti.....	27
9. Lisälukemista	28
Lopuksi	29

Lukijalle

Käsissäsi on uusi Hyödyllisyysmalliopus. Se korvaa edellisen, vuonna 2018 julkaistun oppaan. Pää tavoitteena on ollut tehdä helppolukuinen ja selkeä opas, josta tärkeimmät asiat löytyvät helposti ja ymmärrettävästi. Tämän oppaan kohderyhmänä ovat erityisesti yksityiset keksijät ja pienyrittäjät, joille oikeuksien suojaaminen hyödyllisyysmallilla tai patentilla ei ole ennestään tuttua.

Patentin hakemisesta kerrotaan lisää Patenttioppaassa. Patenttialan ammattilaiset ja muut pidemmälle ehtineet löytävät täydentävää lisätietoa erityisesti Patenttikäsikirjasta. Ohjeita ohjelmistokeksintöjen suojaamiseen joko hyödyllisyysmallilla tai patentilla löytyy Ohjelmistopatenttioppaasta.

Kaikki edellä mainitut oppaat löytyvät pdf-muodossa Patentti- ja rekisterihallituksen verkkosivuilta www.prh.fi.

PRH:ssa patentin neuvonta vastaa myös hyödyllisyysmalleihin liittyviin kysymyksiin.

Toivomme, että tästä oppaasta on apua hyödyllisyysmallihakemuksen laatimisessa. Kommentit ja parannusehdotukset ovat tervetulleita Patentin neuvonnan sähköpostiosoitteeseen neuvonta.patentti@prh.fi.

1. Keksinnön suojaaminen hyödyllisyysmallilla

Hyödyllisyysmalli suojaa teknisiä keksintöjä samaan tapaan kuin patentti. Sitä ei pidä sekoittaa mallisuojaan, joka suojaa keksinnön tai tuotteen ulkomuotoa.

Hyödyllisyysmallia voi hakea Patentti- ja rekisterihallituksesta (PRH) keksintöön, joka on uusi, eli ei ennestään tunnettu, ja joka eroaa *selvästi* aikaisemmista keksinnöistä (= keksinnöllisyys). *Selvä ero* tarkoittaa, ettei keksintö ole ammattimiehelle aikaisemmin tehtyjen keksintöjen aivan ilmeinen sovellus.

On syytä huomata, että ennen hakemuksen jättämistä myöskään hakijan itse ei pidä julkistaa keksintöä millään tavalla. Keksinnöstä ei pidä kertoa esimerkiksi verkkosivuilla etukäteen, ja kannattaa ylipäättään olla varovainen, kenen kanssa keksinnöstä edes keskustele.

Keksintö voi olla konkreettinen laite, tuote, kemiallisten aineiden seos, lääkekoostumus tms. Se ei saa olla pelkkä abstrakti idea tai toive jostakin tarpeellisesta tuotteesta, tietokoneohjelmasta, verkkosivusta tai liikeideasta. Keksinnön toteutuksen pitää olla konkreettinen ja riittävän yksityiskohtainen, ja se pitää olla selostettu hakemuksessa niin, että ammattimies pystyy ohjeita noudattaen valmistamaan tuotteen.

Suojattavan keksinnön pitää olla teollisesti käyttökelpoinen, mikä tarkoittaa, että se ratkaisee jonkin teknisen ongelman. Teollinen käyttö on ymmärrettävä laajasti: myös maatalouteen tai käsityöhön liittyvät keksinnöt voivat saada hyödyllisyysmallisuojaan.

Hyödyllisyysmallia haetaan samasta syystä kuin patenttiakin: sillä halutaan suojata liiketoimintaa. Hyödyllisyysmallin virastomaksut ovat jonkin verran pienemmät kuin patentin, mutta hakemuksen laatiminen on kuitenkin vaativaa, ja se kannattaa teettää ammattilaisella varsinkin, jos hyödyllisyysmallia hakee ensimmäistä kertaa. Hakemuksia laativat esimerkiksi patenttiasiamiehet. Hyödyllisyysmallihakemuksen laatimiskustannus voi olla moninkertainen PRH:n perimiin virallisiin hakemusmaksuihin verrattuna. Hyödyllisyysmallia kannattaa siis hakea todellisen liiketoiminnan suojaamiseksi, josta suojaamiseen käytetyt kustannukset on mahdollista saada myös takaisin.

On myös huomattava, että PRH tai kukaan muukaan taho ei valvo keksijän puolesta sitä, ettei hänen keksintöään suojaavaa hyödyllisyysmallia loukata. Hyödyllisyysmallin haltijan on siis itse ryhdyttävä toimiin, jos epäilee loukkausta.

2. Hyödyllisyysmalli vai patentti?

Teknisen keksinnön voi suojata joko hyödyllisyysmallilla tai patentilla. Kumpaa sitten kannattaa käyttää?

Hyödyllisyysmalli on Suomessa selvästi patenttia uudempi suojamuoto ja se otettiin käyttöön vuonna 1992. Ajatuksena oli, että hyödyllisyysmalli tarjoaisi yksinkertaisemman ja edullisemman suojamuodon teknisille keksinnöille kuin patentti ja se olisi näin helpommin myös yksityisten keksijöiden ja pienyritysten käytettävissä.

Ehkä tärkein ero patentin ja hyödyllisyysmallin välillä on, että patenttihakemuksen keksinnön uutuus ja keksinnöllisyys tutkitaan aina PRH:ssa ennen patentin myöntämistä. Sen sijaan hyödyllisyysmallihakemukselle tehdään vain muodollinen tarkastus, eli keksinnön uutuus ja keksinnöllisyys jäävät hakijan omalle vastuulle. Jos joku kolmas osapuoli (esim. hyödyllisyysmallin haltijan kilpailija) on sitä mieltä, että hyödyllisyysmallia ei olisi pitänyt rekisteröidä, hän voi vaatia hyödyllisyysmallin mitätöimistä. Tätä käsitellään tarkemmin luvussa 8.

Myös hyödyllisyysmallin keksinnöllisyyskriteeri voi olla matalampi kuin patentille. Patentoitavalta keksinnöltä vaaditaan *olennainen ero* tunnettuun tekniikkaan nähden, kun taas hyödyllisyysmallille riittää *selvä ero*. Ajatuksena on, että hyödyllisyysmallilla voisi suojata

pienemmän parannuksen tunnettuun tekniikkaan verrattuna kuin patentilla. *Selvä ero* ja patenttien yhteydessä vastaavasti käytetty *olennainen ero* ovat lakitekstin termejä, joilla kuvataan keksinnöllisyyden eroja näiden suojamuotojen välillä.

Toisaalta hyödyllisyysmallikeksinnön tyyppiä on rajoitettu. Hyödyllisyysmallilla ei voi suojata menetelmäkeksintöjä. Esim. perunankuorimamenetelmää ei voi suojata, mutta perunankuorimalaitteen voi. Hyödyllisyysmallilla ei myöskään voi suojata tuotteiden tai laitteiden uutta käyttöä.

Hyödyllisyysmalli on voimassa korkeintaan 10 vuotta. Lisäksi hyödyllisyysmalli on käytössä vain osassa maailman maista, kun taas patenttisuojan voi saada käytännössä kaikkialle maailmaan. Esimerkiksi Saksassa, Tanskassa, Virossa ja Kiinassa on mahdollista suojata keksintö hyödyllisyysmallilla, kun taas Ruotsissa, Norjassa, Iso-Britanniassa, Sveitsissä ja Yhdysvalloissa ei.

Suomessa hyödyllisyysmallihakemuksen käsittelykieliä ovat suomi tai ruotsi, kun taas patenttihakemus voidaan käsitellä suomen, ruotsin tai englannin kielellä.

Patentin ja hyödyllisyysmallin tärkeimpiä eroavaisuuksia on koottu taulukkoon 1.

Patentti	Hyödyllisyysmalli
Käsittely kestää yleensä pidempään	Suojan saa nopeammin
Kalliimpi	Edullisempi
Uutuus ja keksinnöllisyys tutkitaan ennen myöntöä	Vain muodollinen tarkastus
Voimassa 20 vuotta	Voimassa 10 vuotta
Käsittelykieli suomi, ruotsi, englanti	Käsittelykieli suomi, ruotsi

Taulukko 1. Patentin ja hyödyllisyysmallin tärkeimmät erot.

3. Keksinnön uutuus ja sen selvittäminen

On syytä huomata, että hyödyllisyysmallin uutuuden esteeksi kelpaa patenttihakemus, hyödyllisyysmallihakemus, tieteellinen tai mikä tahansa muu julkaisu (paperinen tai sähköinen, kuten esim. verkkosivu), joka voidaan luotettavasti ajoittaa ja joka osoittaa, että keksintö on tullut julkiseksi ennen hyödyllisyysmallihakemuksen jättämistä. Myös dokumentoitu julkinen käyttö (esim. keksinnön julkinen esittely tai myyntitilaisuus) voi riittää uutuuden esteeksi. Julkaisu tai julkinen käyttö voi olla tapahtunut missä tahansa maapallolla, eikä siis rajoitu siihen maahan, jossa hyödyllisyysmallia haetaan.

Koska PRH ei tutki hyödyllisyysmallihakemuksen keksinnön uutuutta eikä keksinnöllisyyttä, kannattaa hakijan tutkia asiaa erikseen. Seuraavassa on esitelty joitakin maksuttomia tietokantoja ja hakuohjelmia, jotka ovat yleisesti kaikkien käytettävissä ja joiden avulla voi saada ainakin kohtalaisen käsityksen siitä, mitä on keksitty aiemmin.

3.1 OMATOIMINEN HAKU TIETOKANNOISTA

3.1.1 Haut yleisillä hakuohjelmilla

Uutuuden ja keksinnöllisyyden estejulkaisuja kannattaa hakea pienimmän vaivan periaatteella eli yksinkertaisilla konsteilla ensin.

Perus-Googlella tai muulla vastaavalla hakuohjelmalla hakeminen on helppoa ja nopeaa, ja sillä voi löytää yllättävän nopeasti relevanttia materiaalia. Sillä voi tavoittaa myös yritysten mainosmateriaalia ja tiedotteita yms., joita ei patenttietokannoista löydy. Kannattaa muistaa myös kuvahaku.

Haku kannattaa aloittaa kokeilemalla muutamalla (1-3) yksinkertaisella hakusanalla joko suomeksi tai englanniksi. Jos ei heti tärrpää, kannattaa kokeilla myös synonyymeja tai muita aiheeseen liittyviä sanoja.

3.1.2 Patenttien ja tieteellisten julkaisujen hakeminen (esim. Google Patents, Google Scholar)

Patenttijulkaisuja on ehkä helpointa hakea Google Patents -tietokantaohjelman avulla käyttäen sopivia (englanninkielisiä) hakusanoja. Google Scholarissa ovat mukana myös tieteelliset julkaisut.

3.1.3 Patenttietokannat (Espacenet, Patenttietopalvelu)

Espacenet on Euroopan patenttiviraston EPO:n tietokantaohjelma. Ohjelman käyttöliittymästä on olemassa suomenkielinen versio, joka löytyy PRH:n verkkosivuilta, mutta hakusanat ja itse patenttitekstit ovat pääosin englanniksi. Patenteja voi hakea paitsi hakusanoilla myös patenttien luokituksen avulla. Hakeminen on sinänsä helppoa mutta vaatii alkuun jonkin verran harjoittelua. [Tietokanta sekä hakuohjeita löytyy PRH:n verkkosivuilta.](#)

Patenttietopalvelusta löytyvät kaikki suomalaiset kansalliset patentit ja hyödyllisyysmallit sekä käsittelyssä olevat jo julkisiksi tulleet hakemukset. Myös kaikki julkinen kirjeenvaihto (välipäätökset ja hakijan vastaukset) löytyvät sieltä. Tietopalvelusta löytyvät tiedot myös Suomeen validoiduista eli voimaansaatetuista eurooppapatenteista. Tietopalvelu löytyy PRH:n verkkosivuilta.

3.2 TUTKIMUSPALVELUT

Jos haluaa etukäteen ammattimaisen selvityksen tehdyn keksinnön omaperäisyydestä (uutuustutkimus), voi käyttää kaupallisia tutkimuspalveluita. PRH:n tutkimuspalveluista voit tilata uutuustutkimuksen noin tuhannen euron hintaan. Myös monet patenttiasiamiestoimistot tarjoavat tällaisia palveluja.

Hakija voi myös hyödyllisyysmallihakemuksen tekemisen yhteydessä pyytää PRH:lta maksullista hyödyllisyysmallitutkimusta. Rekisteröinnin jälkeen

hyödyllisyysmallitutkimusta voi pyytää kuka tahansa. Tutkimuksessa selvitetään tekniikan taso keksintöä koskevalla tekniikan alalla, ja sen tuloksena saadaan lähimpänä keksintöä olevat julkaisut. Tutkimuksessa ei oteta kantaa keksinnön uutuuteen tai keksinnöllisyyteen, ja tulosten perusteella tutkimuksen pyytjä voi itse arvioida, onko keksintö uusi ja eroaako se selvästi ennestään tunnetuista ratkaisuista. Nämä tutkimustulokset tulevat julkisiksi hakemuksen asiakirjoissa. **Huomaa, että kaupallisen tutkimuksen tulokset luovutetaan vain tilaajalle.**

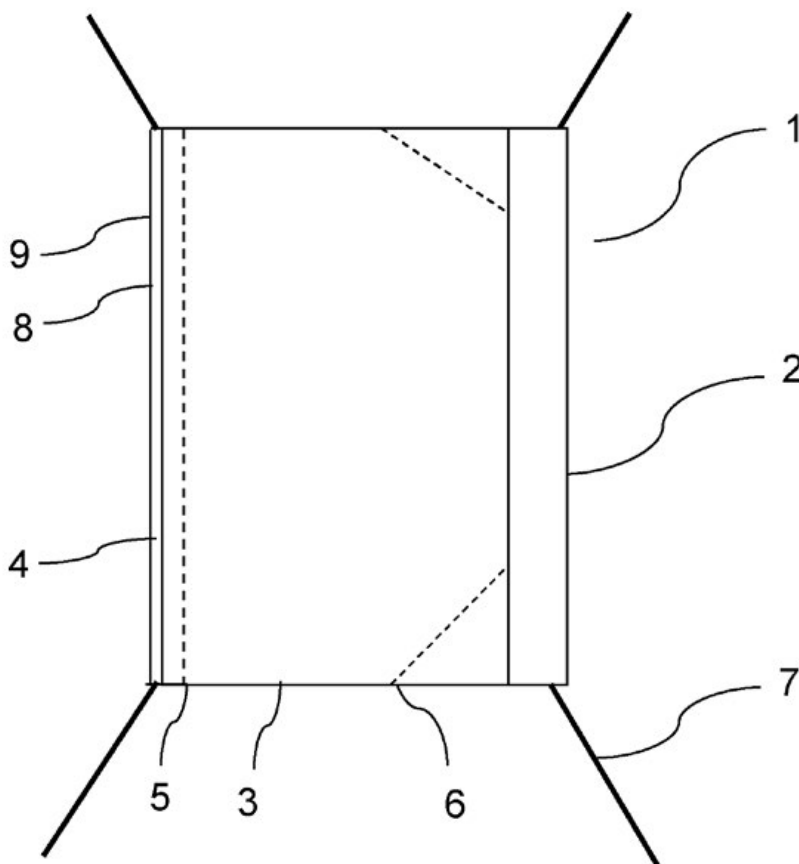
4. Esimerkkejä rekisteröidyistä hyödyllisyysmalleista

Seuraavassa esitellään neljä todellista rekisteröityä hyödyllisyysmallia. Rekisteröidyt hyödyllisyysmallit ovat julkisia ja niiden tiedot sekä asiakirjat löytyvät PRH:n verkkosivuilta Patenttitietopalvelusta. Patentit ja hyödyllisyysmallit löytyvät samasta tietokannasta ja ne erottuvat siten, että hyödyllisyysmallin hakemuskilvessä on U-kirjain.

Kaikista neljästä hyödyllisyysmallista on esitetty vapaamuotoinen kuvaus teknisestä ongelmasta, jonka keksintö ratkaisee, ensimmäinen suojavaatimus sekä yksi tai useampi kuva hakemuksesta.

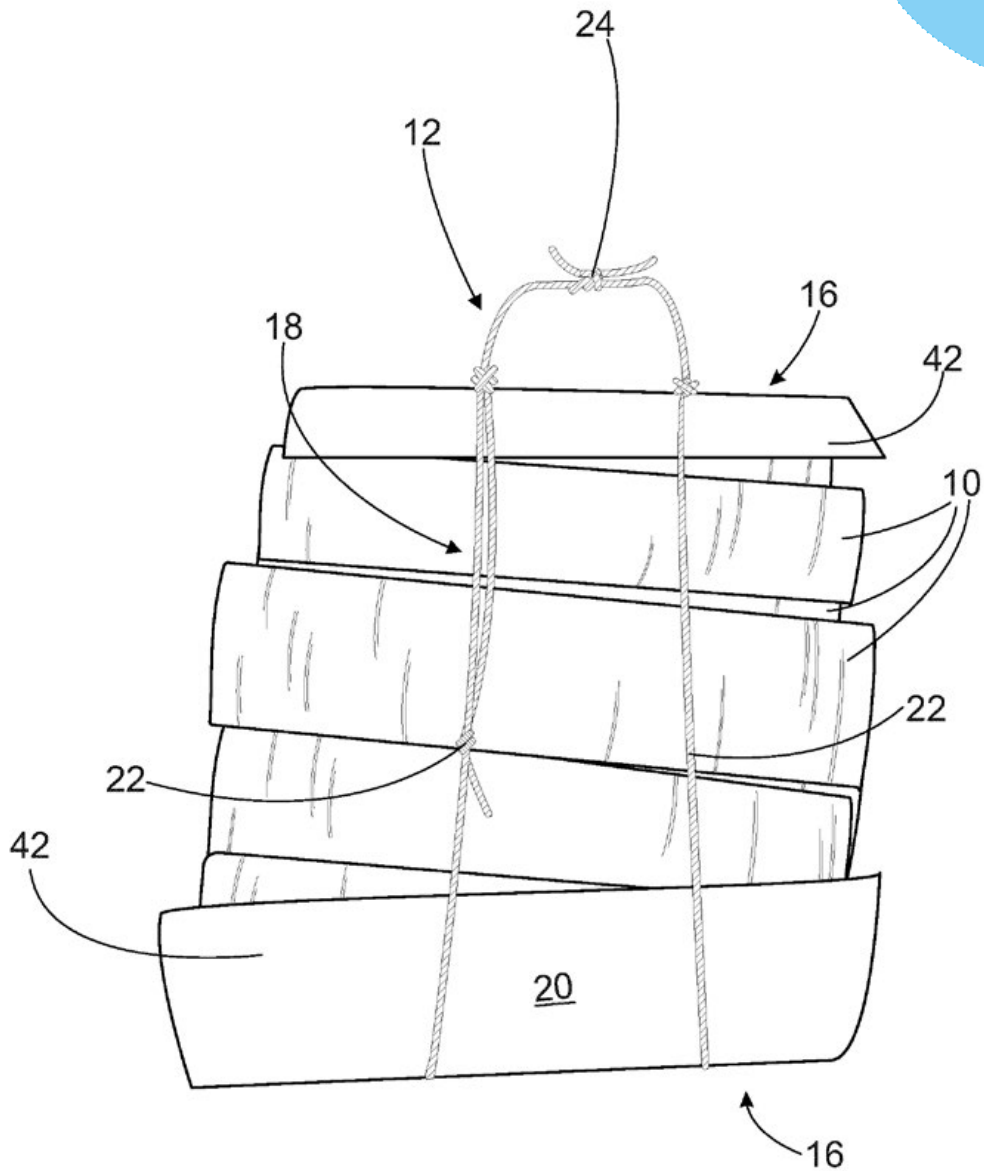
U20214100 Hengityssuojain

Tavallisten hengityssuojainten käytössä on ongelmana käyttäjän uloshengitysilman kosteus, joka aiheuttaa mm. silmälasien huurtumista. Hengityssuojaimen lisäosa ohjaa käyttäjän uloshengitysilman virtauksia ja vähentää silmälasien kostumista ja huurtumista (kuva 1).

“1. Hengityssuojain, johon kuuluu vähintään suojaosa (2) asetettavaksi käyttäjän kasvoille ainakin nenän ja/tai suun suojaamiseksi ja vähintään yksi kiinnitysväline (7) suojaosan pitämiseksi käyttäjän kasvoilla käytön aikana, **tunnettu** siitä, että hengityssuojaimen (1) kuuluu ainakin yksi ohuesta materiaalista muodostettu lisäosa (3), joka on sovitettu suojaosan (2) ulkopinnan päälle ja ainakin osittain käyttäjän hengitysalueen kohdalle, kun hengityssuojain on asetettuna käyttäjän kasvojen suojaksi, ja lisäosa on liitetty suojaosaan.”

Kuva 1.

Kuva 2.

U20204125 Kertakäyttöinen polttopuiden myyntipakkaus

Keksinnön tavoitteena on aikaansaada yksinkertainen ekologinen kertakäyttöinen polttopuiden myyntipakkaus, joka estää polttopuista irtoavien roskien leviämisen ympäristöön (kuva 2).

”1. Kertakäyttöinen polttopuiden (10) myyntipakkaus (12), johon kuuluu polttopuita (10), pohja

(14) ja pohjaan (14) yhtyvät laidat (16) polttopuiden (10) tukemiseksi, sekä lukitus- ja tartuntavälineet (18) pohjan (14) ja laitojen (16) lukitsemiseksi polttopuiden (10) ympärille suljetuksi piiriksi ja myyntipakkauksen (12) kantamiseksi, tunnettu siitä, että sanotut pohja (14) ja laidat (16) ovat muodostettu ainakin yhdestä yksinkertaisesta puuviilusta (20).”

U20214127 Juomatölkin avaaja

Keksinnön tavoitteena on helppokäyttöinen juomatölkin avaaja, joka on hygieeninen (kuva 3).

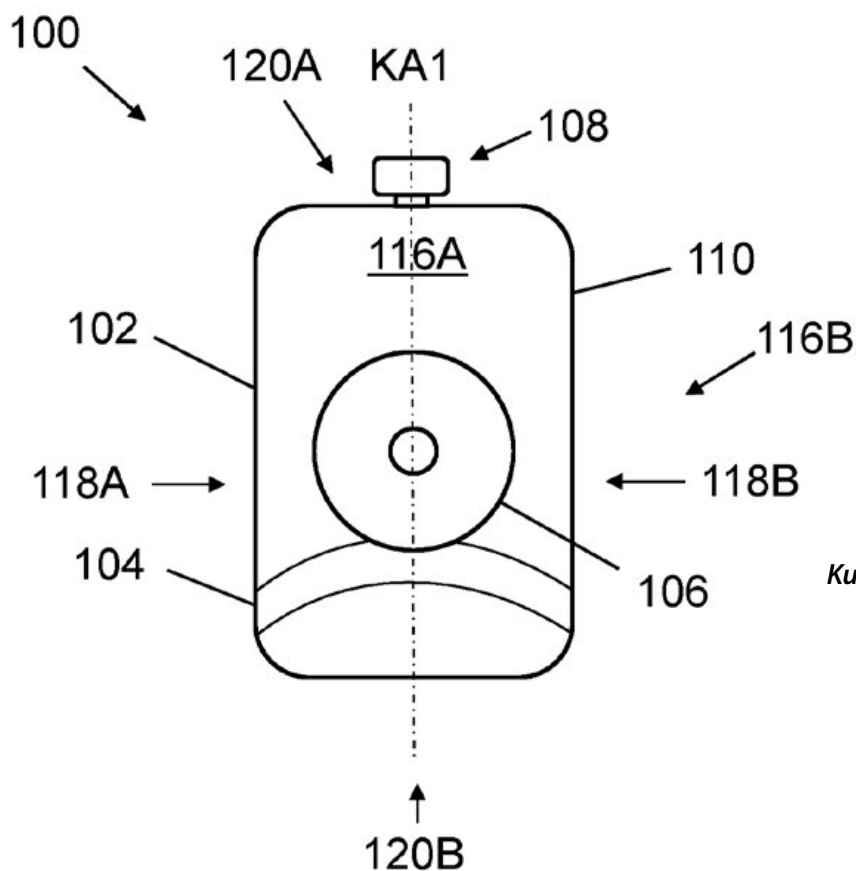
"1. Juomatölkin avaaja (100),
tunnettu siitä, että juomatölkin
avaaja käsittää:

runko-osan (102), jossa on ura
sovitettuna vastaanottamaan
juomatölkin reuna ja ohjaamaan
runko-osan (102) liikettä

juomatölkin reunan suuntaisesti reunan
ollessa urassa (104); ja

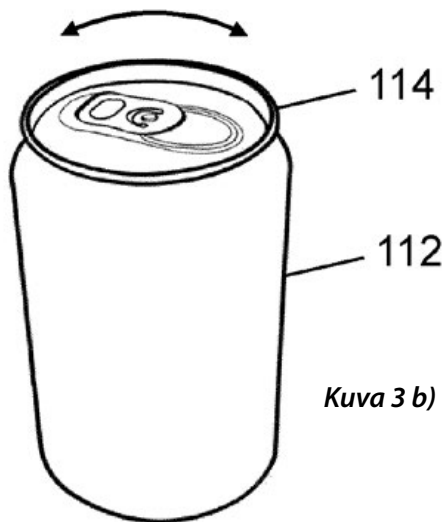
runko-osaan (102) kytketyn terän (106),
joka on sovitettu painautumaan vasten
tölkin sivuseinää, kun juomatölkin
reuna on asetettu uraan (104), ja

jossa runko-osa (102) on sovitettu
olemaan liikuteltava uran (104)
ohjaamana juomatölkin reunan
suuntaisesti, jolloin terä (106) on
sovitettu leikkaamaan juomatölkin
sivuseinää."

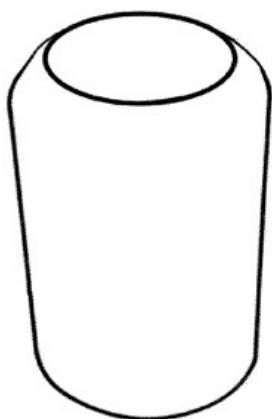
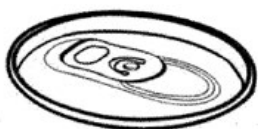

Kuva 3 a)

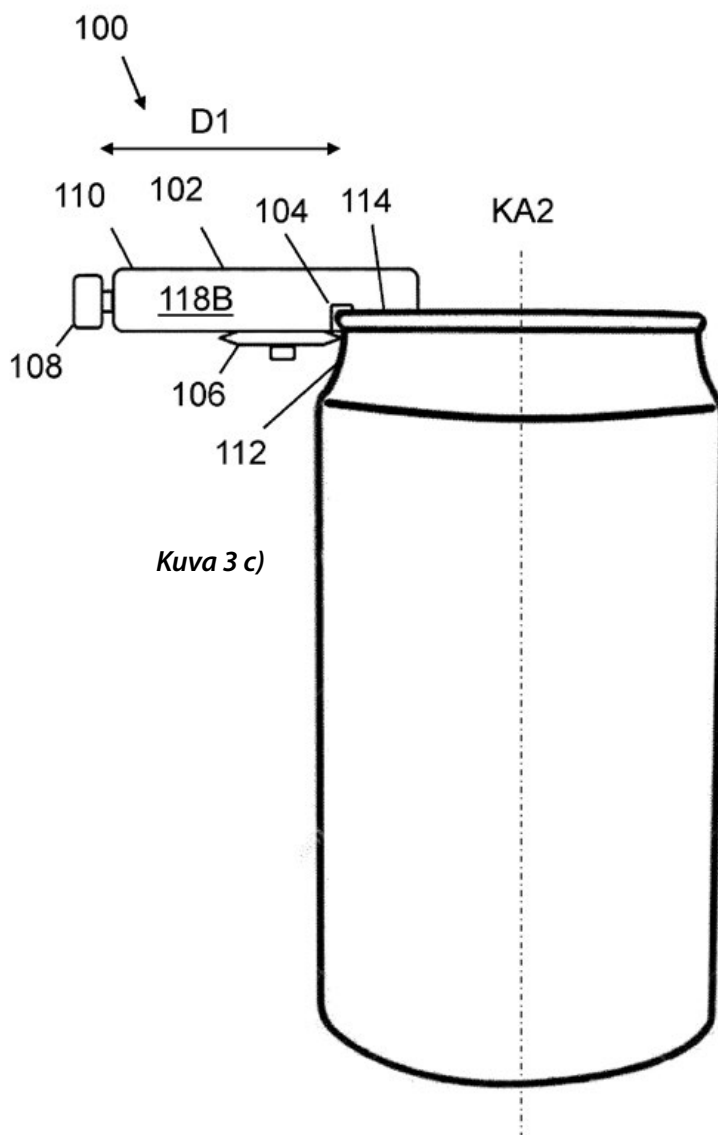
Kuva 3.

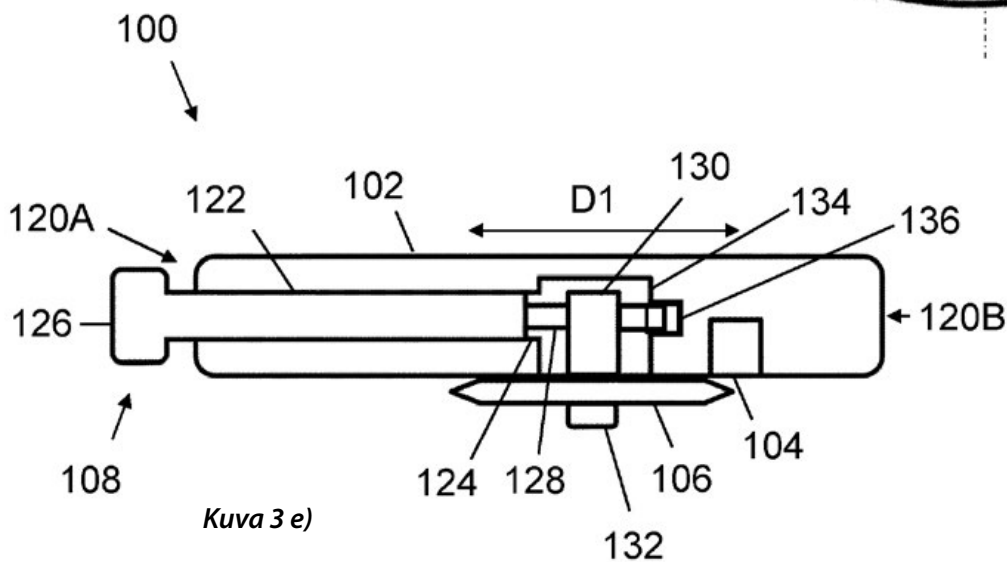
Kuva 3 b)

Kuva 3 d)

Kuva 3 c)

Kuva 3 e)

U20224017 Kylpytynnyri

Keksinnön tavoitteena on saada aikaan palju, jossa auringon säteilyenergiaa hyödynnetään kylpytynnyrin veden lämmittämiseksi (kuva 4).

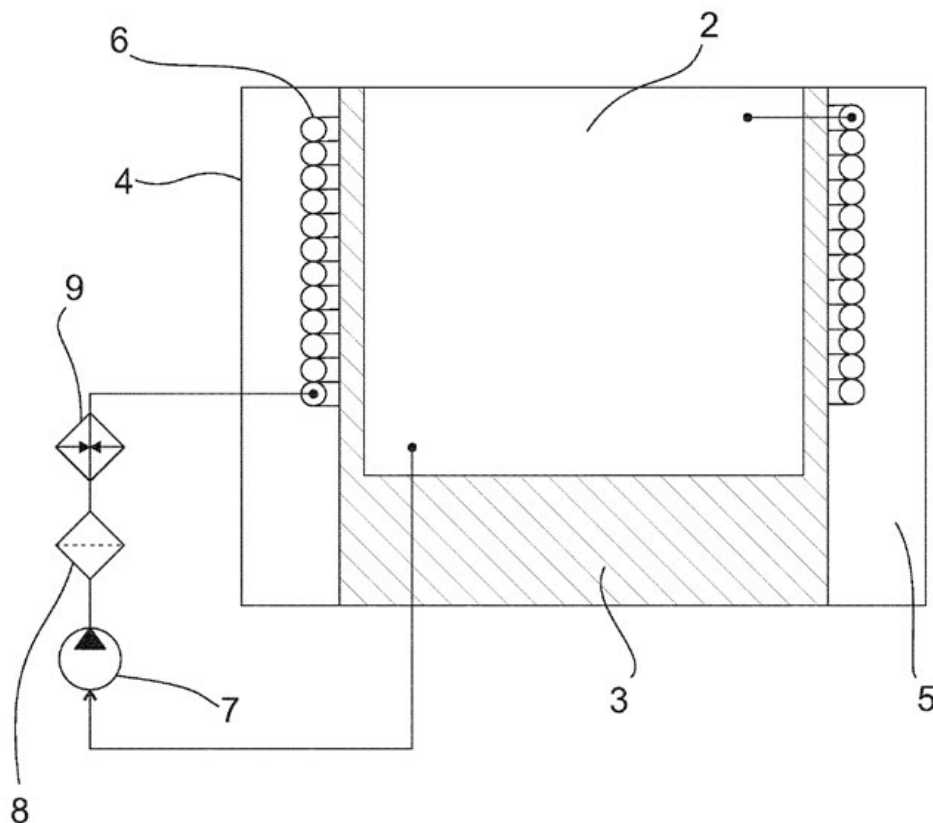
"1. Kylpytynnyri (1), joka käsittää:

- ylöspäin avoimen astian (2), joka on ainakin osalta ulkopinnastaan varustettu lämpöeristeellä (3);
- kotelorakenteen (4), joka on järjestetty astian (2) ympärille siten, ettei kotelorakenne (4) sulje astian (2) avointa osuutta, ja joka kotelorakenne (4) ulottuu korkeussuunnassa ainakin suurimmalta

osalta astian (2) yläreunan ja alareunan välillä,

jolloin kotelorakenteen (4) sisäpuolelle jää astiaa (2) ympäröivä vapaa tila (5), **tunnettu** siitä, että kylpytynnyri (1) käsittää lisäksi:

- lämmönvaihtoputkiston (6) järjestettynä kotelorakenteen (4) sisälle vapaaseen tilaan (5), sekä
- kiertopumppuyksikön (7), joka on käytön aikana sovitettu kierrättämään astiassa (2) olevaa vettä lämmönvaihtoputkiston (6) läpi."

Kuva 4.

5. Hyödyllisyysmallihakemuksen laatiminen

Hyödyllisyysmallia haetaan PRH:sta. Hakemus pitää laatia mahdollisimman huolellisesti, jotta puutteellinen hakemus ei vaikeuttaisi hyödyllisyysmallin rekisteröintiä. Laki, asetus ja määräykset hyödyllisyysmallioikeudesta määräävät, miten hakemus on laadittava. Mahdollisuuksien mukaan hakemuksen laatimisessa kannattaa käyttää patentti- ja hyödyllisyysmalliasioihin perehtyneen asiamiehen apua. Hakemuksen korjaaminen kesken käsittelyprosessin voi olla vaikeaa, jopa mahdotonta, sillä hakemukseen ei jälkikäteen saa lisätä mitään uutta asiaa. Hakemuksen laatimisessa voi olla avuksi tutustuminen omaa keksintöä vastaavaan tekniikan alan aikaisempiin rekisteröityihin hyödyllisyysmalleihin.

Hyödyllisyysmallihakemus liitteineen tulee toimittaa suojatulla sähköpostilla PRH:n kirjaamoon, postittaa PRH:lle tai tuoda PRH:n asiakaspalveluun. Hakemuksen voi lähettää myös EPO Online Filing (eOLF) –ohjelmalla, mutta eOLF-ohjelma sopii ensisijaisesti IPR-ammattilaisten käyttöön. Lisää ohjeita hakemuksen jättämisestä sekä hakemuksen laatimisesta löytyy PRH:n verkkosivuilta www.prh.fi/hyodyllisyysmallit.

5.1 HAKEMUKSEN OSAT

Hyödyllisyysmallihakemus koostuu seuraavista osista:

- hakemuslomake
- keksinnön selitys
- suojavaatimukset
- kuvat

Lisäksi hakemukseen saatetaan tarvita:

- lausunto hakijan oikeudesta keksintöön, jos hakija ei ole keksijä tai ei ole tehnyt keksintöä yksin
- valtakirja, jos käytetään asiamiestä
- etuoikeustodistus, jos pyydetään etuoikeutta aikaisemmasta hakemuksesta (lue lisää etuoikeudesta Patenttikäsikirjasta)

Jokaisesta hakemuslomakkeen osasta kerrotaan seuraavissa kappaleissa tarkemmin.

5.2 HAKEMUSLOMAKKEEN TÄYTTÖ

Löydät hakemuslomakkeen PRH:n verkkosivuilta <https://www.prh.fi/fi/hyodyllisyysmallit/lomakkeet.html>

Merkitse hakemuslomakkeeseen hakijan nimi- ja osoitetiedot sekä puhelinnumero.

Merkitse hakemuslomakkeeseen, millä perusteella hakijalla on oikeus keksintöön.

Asiamiehen tiedot täytetään vain, jos hakijalla on asiamies. Asiamies laatii hyödyllisyysmallihakemuksen ja antaa vastineet PRH:n antamiin kirjelmiin. Jos hakijalla ei ole kotipaikkaa Suomessa, hänellä on oltava Euroopan talousalueella asuva asiamies.

Merkitse hakemuslomakkeeseen keksijän nimi- ja osoitetiedot.

Merkitse hakemuslomakkeeseen keksinnön nimitys. Nimityksen on oltava lyhyt ja sen on vastattava selityksen alussa olevaa otsikkoa ja suojavaatimuksissa käytettyä keksinnön nimitystä.

Merkitse hakemuksen kieli.

Yleensä yksityistä hakijaa eivät koske lomakkeen kohdat Suomessa jatkettu kansainvälinen hakemus, jaettu hakemus ja biologisen materiaalin talletus. Jos haluat tutustua näihin tarkemmin, suosittellemme tutustumaan Patenttikäsikirjaan.

Jos hakemus on ensimmäinen kyseistä keksintöä koskeva hakemus, etuoikeuskohtaa ei täytetä. Jos hakemukselle halutaan etuoikeus jostakin aikaisemmasta hakemuksesta, täytetään hakemuslomakkeen kohta "Etuoikeus". Myöhemmin tehtävää etuoikeuspyyntöä ei hyväksytä. Voit lukea enemmän etuoikeudesta Patenttikäsikirjasta.

Jos hakemus halutaan tehdä muuntamalla samaa keksintöä koskeva patenttihakemus hyödyllisyysmallihakemukseksi, täytetään kohta muunnettu hakemus.

Jos hakemuksen rekisteröintiä ja julkistamista halutaan lykätä kunnes hakemus tulee julkiseksi, täytetään kohta rekisteröinnin lykkääminen. Rekisteröinnin lykkääminen on maksullinen.

Hakemukselle voidaan pyytää erillistä maksullista tutkimusta, jonka tulosten perusteella hakija voi itse arvioida, onko keksintö uusi ja eroaako se selvästi ennestään tunnetuista ratkaisuista. Tutkimuksen tuloksista voi myös pyytää maksullisen lausunnon, jossa tutkijain-sinööri vertailee keksintöä tutkimuksessa löytyneisiin julkaisuihin. Lausunnossa ei oteta kantaa keksinnön uutuuteen tai keksinnöllisyyteen. Jos haluat tilata maksullisen hyödyllisyysmallin tutkimuksen, merkitse se kohdassa tutkimuspyyntö. Tutkimustulokset tulevat julkisiksi samalla kuin hakemuskin.

Hakija allekirjoittaa hakemuslomakkeen ja lisää paikan, päiväyksen ja nimenselvennyksen. Jos hakijana on yritys, allekirjoittajana on yrityksen nimenkirjoitusoi-

keuden omaava henkilö. Jos hakijoita on useampia, vaaditaan kaikkien allekirjoitus ja nimenselvennys. Tällöin joku hakijoista täytyy nimetä henkilöksi, joka vastaanottaa PRH:n lähettämät kirjelmät. Myös valtuutettu asiamies voi allekirjoittaa hakemuslomakkeen hakijan puolesta.

Liitä hakemuslomakkeeseen selitys, suojavaatimukset ja mahdolliset kuvat joko suomen- tai ruotsinkielisinä. Merkitse hakemuslomakkeeseen kuvasivujen määrä. Liitteistä riittää yhdet kappaleet.

5.3 SELITYKSEN, SUOJAVAATIMUSTEN JA KUVIEN LAATIMINEN

Hyvin tehty hakemus sujuvoittaa hakemuksen käsittelyä.

Hakemuksessa on alun alkaen oltava kaikki keksinnön ymmärtämisen kannalta välttämättömät asiat. Hakemukseen ei enää sen tekemispäivän jälkeen voi lisätä mitään keksintöä koskevaa uutta tietoa (tekemispäivällä tarkoitetaan päivää, jolloin hakemus on vastaanotettu PRH:ssa). Jos tekemispäivän jälkeen tulee mieleen jotain keksinnön kannalta olennaista, joka jäi pois hakemuksesta, on tehtävä uusi hakemus.

Hakija on itse vastuussa hakemuksensa tekstin, suojavaatimusten ja kuvien sisällöstä. PRH:n henkilökunta ei voi kirjoittaa hakemustekstiä tai suojavaatimuksia eikä piirtää kuvia hakijan puolesta.

5.3.1 Selitys

Hyödyllisyysmallilla suojataan keksintö, joka on tekninen ratkaisu tekniseen ongelmaan. Tämä keksintö on selityksessä esitettävä niin yksityiskohtaisesti, että ammattilainen pystyy pelkästään sen perusteella käyttämään keksintöä. Ylimalkaisesti tai liian suppeasti kirjoitettu selitys voi olla perusteena sille, että hyödyllisyysmallia ei rekisteröidä. Selitykseen ei voi myöhemmin lisätä mitään uutta asiaa keksinnöstä.

Virhetulkintojen välttämiseksi tulisi keksinnöstä, sen osista ja muista termeistä käyttää vain yhtä ilmausta. Selityksessä tulisi käyttää yleiskieltä ja harvemmin käytettävistä termeistä on kerrottava, mitä niillä tarkoitetaan.

Selitys jakaantuu sisältönsä puolesta kahteen osaan: yleiseen ja erityiseen osaan. Yleisessä osassa taustoitetaan keksintöä kuvaamalla tunnettua tekniikkaa keksinnön alalta. Erityisessä osassa keksintö kuvaillaan yksityiskohtaisesti. Seuraavissa kappaleissa annetaan ohjeita selityksen laatimiseen.

5.3.1.1 Selityksen yleinen osa

Esitä selityksen otsikkona lyhyt, asiallinen keksinnön nimitys. Tällainen nimitys on esimerkiksi ”Hengityssuojain” tai ”Juomatölkin avaaja”. Keksinnön nimitys ei saa olla tekaistu nimitys, kuten itsekeksitty sana. Nimityksen on oltava sama kuin hakemuslomakkeessa annettu keksinnön nimitys. Käytä samaa nimitystä myös itsenäisen suojavaatimuksen alussa.

Aloita selitys kertomalla keksinnön käyttöala, esimerkiksi ”Keksintö liittyy juomatölkin avaajaan, erityisesti avaajaan, joka leikkaa juomatölkin auki.” Esitä myös tuntemasi tekniikan taso sillä alueella, jota keksintö koskee.

Tekniikan tasolla tarkoitetaan tunnettuja läheisiä ratkaisuja, joiden pohjalta keksintö on syntynyt. Jos keksintö on parannus johonkin olemassa olevaan laitteeseen, kuvaile kyseinen laite. Jos tiedossa on esimerkiksi patentti- tai hyödyllisyysmallijulkaisuja tai muuta kirjallisuutta, joista tekniikan taso käy selville, on nämä julkaisut hyvä mainita selityksessä.

Esitä selityksessä, mitä keksinnöllä saavutetaan tekniikan tasoon verrattuna. Tavallisesti tämä tehdään ilmoittamalla, mitä ongelmia tai puutteita tunnettua tekniikkaa käytettäessä on ilmennyt ja miten keksintö poistaa nämä puutteet. Ilmoita lisäksi oman keksinnön tavoite. Esimerkki (U20214100):

”KEKSINNÖN TAUSTA

Entuudestaan tunnetaan erilaisia hengityssuojaimia suojaamaan käyttäjää ympäristön epäpuhtauksilta tai vaihtoehtoisesti ympäristöä käyttäjän hengitysilman epäpuhtauksilta. Tunnettujen hengityssuojainten käytössä ongelmana on käyttäjän uloshengitysilman kosteus, joka kulkeutuu uloshengitysilman mukana hengityssuojaimeen ja käyttäjän kasvoille. Ongelma korostuu kylmillä, viileillä ja kosteilla ilmoilla. Tällöin kosteus nousee käyttäjän kasvojen yläosaan, mikä aiheuttaa silmälasia pitävillä käyttäjillä silmälasien huurtumista. Silmälasien huurtuminen taas aiheuttaa hetkellistä näkökyvyn menettämistä ja täten helposti erilaisia vaaratilanteita.

KEKSINNÖN TARKOITUS

Keksinnön tarkoituksena on ratkaista aiemmat ongelmat hengityssuojainten yhteydessä. Lisäksi keksinnön tarkoituksena on tuoda esiin uudentyyppinen ja helposti toteutettavissa oleva ratkaisu hengityssuojaimen. Erityisesti keksinnön tarkoituksena on tuoda esiin yksinkertainen ratkaisu vähentämään silmälasien huurtumista käytettäessä hengityssuojainta.”

5.3.1.2 Selityksen erityinen osa

Kirjoita selityksen erityisen osan alkuun luettelo hakemuksen kuvista. Ilmoita luettelossa, miten ja mistä suunnasta kukin kuva esittää keksintöä. Esimerkki (U20204125):

”Keksintöä kuvataan seuraavassa yksityiskohtaisesti viittaamalla oheisiin eräitä keksinnön sovelluksia kuvaaviin piirroksiin, joissa

Kuva 1 esittää edestäpäin keksinnön mukaisen myyntipakkauksen puiden suuntaisesti kuvattuna,

Kuva 2 esittää päältä päin kuvattuna keksinnön mukaisen myyntipakkauksen,

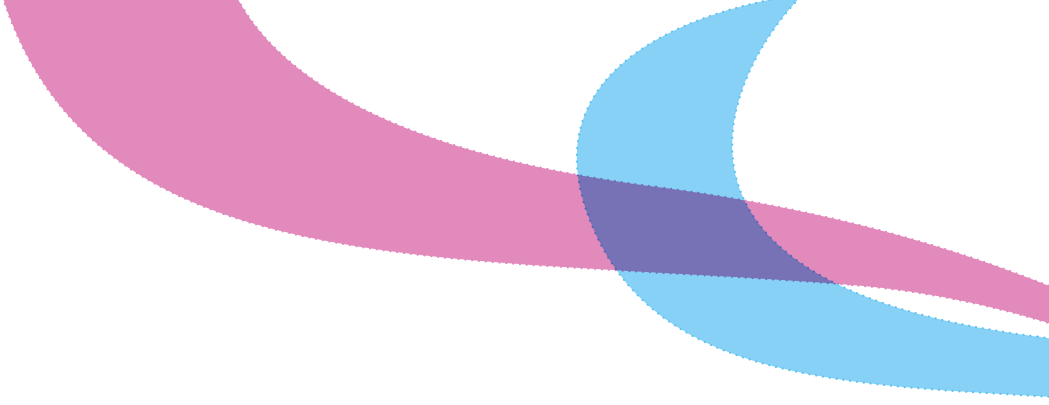
Kuva 3 esittää aksonometrisesti kuvattuna keksinnön mukaisen myyntipakkauksen,

Kuva 4 esittää sivulta päin periaatekuvana keksinnön mukaisen kuljetusjärjestelmän.”

Esitä kuvaluettelon jälkeen keksinnöstä ainakin yksi yksityiskohtainen toteutus esimerkki, jossa kuvailet yhden mahdollisen tavan toteuttaa keksintö. Kuvaile laite toimivana kokonaisuutena tai esimerkiksi huonekalu rakenteellisena kokonaisuutena. Sen sijaan että vain luetteloitaan tarvittavat osat, on myös kerrottava, miten osat ovat sijoittuneet toistensa suhteen. Toteutus esimerkkejä saa luonnollisesti esittää useampiakin. Käytä esityksessä apuna kuvien viittausmerkkejä (katso luku 5.7 Kuvat), mutta keksinnön on käytävä ilmi selityksestä ilman kuviakin.

Erityisessä osassa keksintö voidaan kuvailla esimerkiksi seuraavasti (U20204125):

”Kuvissa 1 - 3 on esitetyt eräs keksinnön mukaisen polttopuiden 10 myyntipakkauksen 12 sovellusmuoto. Myyntipakkauksen 12 pohjan 14 ja laidat 16 ovat muodostettu puuviilusta 20, joka on taivutettu edullisesti U:n tai ylöspäin aukeavan C:n muotoon. Kaikissa sovellusmuodoissa on oleellista, että polttopuille 10 muodostuu tukipinta sekä alaspäin pohjan 14 ansiosta että sivulle päin laitojen 16 ansiosta. Kuvien 1 - 3 sovellusmuodossa puuviilu 20 muodostaa myös osittain päällisen 42, joka peittää polttopuita 10 osittain myös niiden päältä.

Puuviilu 20 on taipuisaa ja yhtenäisenkin puuviilu 20 taipuu helposti kuvissa 1 – 3 näkyvään asentoon rikkoutumatta. Toisaalta jos puuviilua taitetaan jyrkästi yli 45° kulmaan, puuviilu halkeaa, ja siitä on helppo irrottaa halutun kokoisia sytytyspaloja. Tämän vuoksi puuviilun taivutussäde kulmissa tulee olla 5 – 25 cm. Keksinnön mukaisessa myyntipakkauksessa puuviilu 20 lukitaan muotoonsa lukitus- ja tartuntavälineitä 18 käyttäen. Lukitus- ja tartuntavälineet 18 muodostavat puuviilun 20 ympärille suljetun piirin, joka rajoittaa puuviilun 20 pyrkimystä suoristua sen sisälle ladottujen polttopuiden vaikutuksesta.”

5.3.2 Suojavaatimukset

Suojavaatimukset ovat hakemuksen tärkein osa. Suojavaatimuksissa ilmaistaan täsmällisesti, mihin yksinoikeus halutaan. Suojavaatimukset määrittelevät hyödyllisyysmallin suojapiirin, eli mitkä ovat hyödyllisyysmallin haltijan yksinoikeuden rajat. Selitystä ja kuvia käytetään ainoastaan apuna suojavaatimusten ymmärtämisessä ja tulkinnassa sekä sen arvioimisessa, onko suojavaatimusten suojapiirille riittävät perusteet. Suojavaatimusten on oltava ymmärrettävissä sellaisenaan ilman selitykseen tai kuviin perehtymistä.

On hyvä huomata, ettei itsenäiseen suojavaatimukseen kuitenkaan kannata laittaa tarpeettomia piirteitä, sillä silloin hyödyllisyysmallisuoja voi ohittaa jättämällä tarpeeton piirre pois kilpailevasta tuotteesta.

Hyödyllisyysmallihakemuksessa voi hakea hyödyllisyysmallioikeutta vain yhdelle yhtenäiselle keksinnölle, joka määritellään suojavaatimuksissa.

Hyödyllisyysmallihakemuksessa on oltava ainakin yksi suojavaatimus.

Suojavaatimus kohdistuu laitteeseen tai tuotteeseen. Esitä itsenäisessä suojavaatimuksessa kaikki keksinnön piirteet, jotka ovat välttämättömiä tarkoitetun vaikutuksen aikaansaamiseksi, eli mitä keksinnössä on aina oltava, jotta se toimisi tarkoitetulla tavalla. Laitteesta tai rakenteellisesta kokonaisuudesta kuvataan sen rakenne valmiina kokonaisuutena. Tarvittaessa voit esittää lisäksi yksityiskohtien suorittamat toiminnot tai tehtävät.

Tuotteesta esitetään sen koostumus. Silloin, kun erityisesti kemiallisen tuotteen määrittely on vaikeaa, voi tuotteen määrittellä ilmoittamalla sen valmistustapa (tarvittaessa) yhdessä muiden tuotetta koskevien piirteiden kanssa. Katso lisää tuotevaatimusten määrittelystä Patenttikäsikirjasta.

5.3.2.1 Suojavaatimusten laatiminen

Ensimmäinen suojavaatimus on itsenäinen suojavaatimus. Itsenäisessä suojavaatimuksessa 1 esitetään keksinnön tärkeimmät piirteet ja määritellään suojapiiri laajimmassa muodossaan.

Itsenäisen suojavaatimuksen lisäksi hakemuksessa voi olla epäitsenäisiä suojavaatimuksia, jotka viittaavat itsenäiseen suojavaatimukseen tai toiseen epäitsenäiseen suojavaatimukseen ja täydentävät keksintöä esittämällä sen lisäpiirteitä tai vaihtoehtoisia toteutusmuotoja. Lisäpiirteet yleensä pienentävät keksinnön suojapiiriä ensimmäiseen suojavaatimukseen verrattuna.

Kuvan 5 esimerkissä suojavaatimus 1 on itsenäinen suojavaatimus ja suojavaatimukset 2-5 epäitsenäisiä suojavaatimuksia.

Suojavaatimus muodostuu johdannosta ja tunnusmerkkiosasta. Johdannon aloittaa keksinnön nimitys, joka on sama kuin selityksen alussa oleva hakemuksen otsikko. Nimityksen jälkeen esitetään keksinnön ennestään tunnetut piirteet, eli ilmoitus tekniikasta, johon verrattuna keksintö on uusi.

Aloita tunnusmerkkiosa **”tunnettu** siitä, että” tai muulla vastaavalla ilmaisulla. Sana **”tunnettu**” tai vastaava kirjoitetaan suojavaatimuksissa **lihavoituna** tai muulla tavalla korostettuna. Tunnusmerkkiosassa esitetään keksinnön uudet piirteet, eli ne piirteet, jotka tekevät keksinnöstä keksinnön.

Suojavaatimuksessa keksintö kuvataan valmiina kokonaisuutena. Esitä itsenäisessä suojavaatimuksessa 1 kaikki keksinnön piirteet, jotka ovat välttämättömiä tarkoitetun vaikutuksen aikaansaamiseksi, eli mitä

keksinnössä on aina oltava, jotta se toimisi tarkoitetulla tavalla. Laitteesta tai rakenteellisesta kokonaisuudesta kuvataan sen rakenne valmiina kokonaisuutena. Tarvittaessa voit esittää lisäksi yksityiskohtien suorittamat toiminnot tai tehtävät. Pelkkä luettelo osista ei riitä, vaan on myös kerrottava, mitkä ovat osien rakenteelliset tai toiminnalliset suhteet. Esimerkki (U20224017):

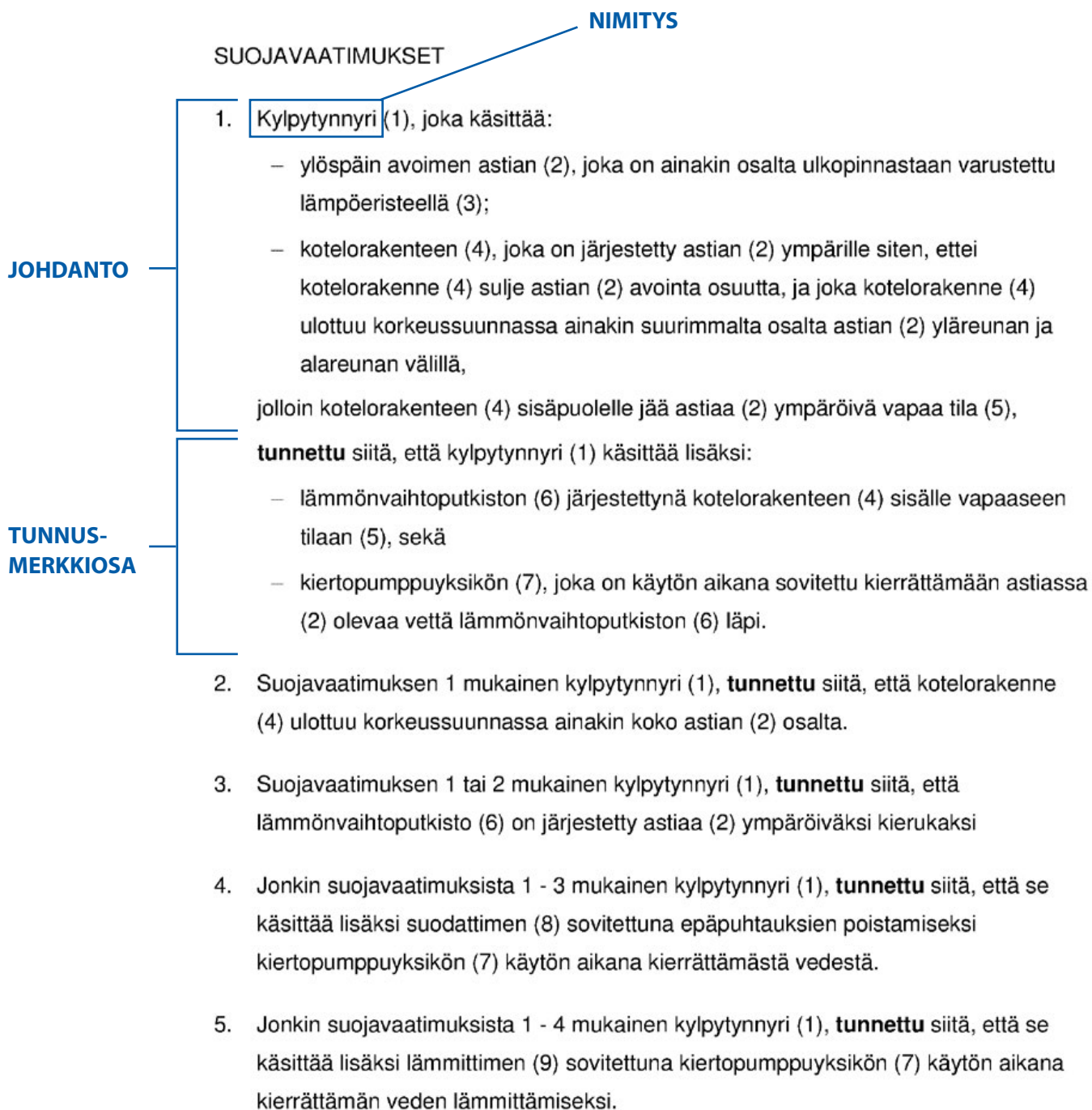
”...kylpytynnyri käsittää lisäksi lämmönvaihtoputkiston järjestettynä kotelorakenteen sisälle vapaaseen tilaan...”

Kerro suojavaatimuksessa, mitä keksinnössä on. Älä siis kerro, mitä keksinnöstä aiemmin tunnettuun tekniikkaan verrattuna puuttuu, sillä suojavaatimuksissa ei lähtökohtaisesti sallita kieltoilmauksia.

Suojapiirin tarpeettoman rajoittamisen välttämiseksi on hyvä käyttää mahdollisimman yleisiä sanamuotoja. Esimerkiksi naulan, ruuvin tai koukun sijasta kannattaa puhua kiinnityselimestä, jos ei ole väliä, mitä kiinnityselintä käytetään. Suojavaatimuksessa voi myös vain todeta, että osat on kiinnitetty toisiinsa, mikäli kiinnitysväline sinänsä ei ole keksinnön olennainen osa. Esimerkki (U20214127):

”... runko-osaan (102) kytketyn terän (106), joka on sovitettu painautumaan vasten tölkin sivuseinää, kun juomatölkin reuna on asetettu uraan (104), ja ...”

Hakemuksen selitysosassa on kerrottu, että kytkeminen tehdään esimerkiksi ruuvilla.

Kuva 5.

Suojavaatimuksessa keksintö on kuvattava täsmällisesti. Suojavaatimuksissa ei saa esittää toivomusta keksinnön vaikutuksista, eli ilmoittaa tavoitetta, johon pyritään. Myöskään keksinnön käyttötarkoitus tai luetelo keksinnön eduista ei kuvaa keksintöä täsmällisesti. Suojavaatimus ei saa olla pelkkä viittaus kuvaan. On parempi kirjoittaa, mitä keksinnössä on, sen sijaan että kertoo mitä siinä voi olla.

Suojavaatimus on selkeä, kun pelkästään suojavaatimuksen lukemalla ammattilainen pystyy arvioimaan, kuuluuko jokin esine, esimerkiksi kylpytynnyri, hengityssuojain, juomatölkkin avaaja tai kertakäyttöinen polttopuiden myyntipakkaus, suojavaatimuksen suoja-
piiriin vai ei.

Hyvä tapa kuvata keksintöä on lähteä liikkeelle suuresta kokonaisuudesta ja edetä kohti pienempiä yksityiskohtia kuten edellä esitetystä kylpytynnyri-esimerkistä. Ensinnäkin on määriteltävä kylpytynnyrin rakenteelliset osat ja suojavaatimuksessa 2 määritellään tarkemmin kotelorakenteen yksityiskohtia, suojavaatimuksessa 3 lämmönvaihtoputkiston rakennetta, ja suojavaatimuksissa 4 ja 5 määritellään osia, joita joissakin kylpytynnyrin sovellusmuodoissa on.

Merkitse suojavaatimuksissa keksinnön tekniset yksityiskohdat sulkeissa olevilla viittausmerkeillä, joiden on vastattava selityksen ja kuvien viittausmerkkejä. Suojavaatimuksen on kuitenkin oltava ymmärrettävissä ilman viittausmerkkejä. Suojavaatimuksissa ei saa viitata kuviin niiden järjestysnumerolla, vaan jokaisella osalla on oltava oma viittausmerkki kuvassa. Jos sama osa esitetään useammassa kuvassa, viittausmerkki on aina sama. Esimerkiksi hakemuksen U20204125 polttopuiden myyntipakkauksessa lukitus- ja tartuntavälineet

on merkitty viitenumeroilla 18 sekä kuvioissa 1-3 että vaatimuksissa 1, 2 ja 4.

Jos hakemuksessa on useita suojavaatimuksia, ne on esitettävä peräkkäin ja numeroitava juoksevilla numerolla. Kirjoita suojavaatimukset siten, että niiden kanssa samalla sivulla ei ole muuta asiaa, toisin sanoen suojavaatimukset aloitetaan omalta sivulta.

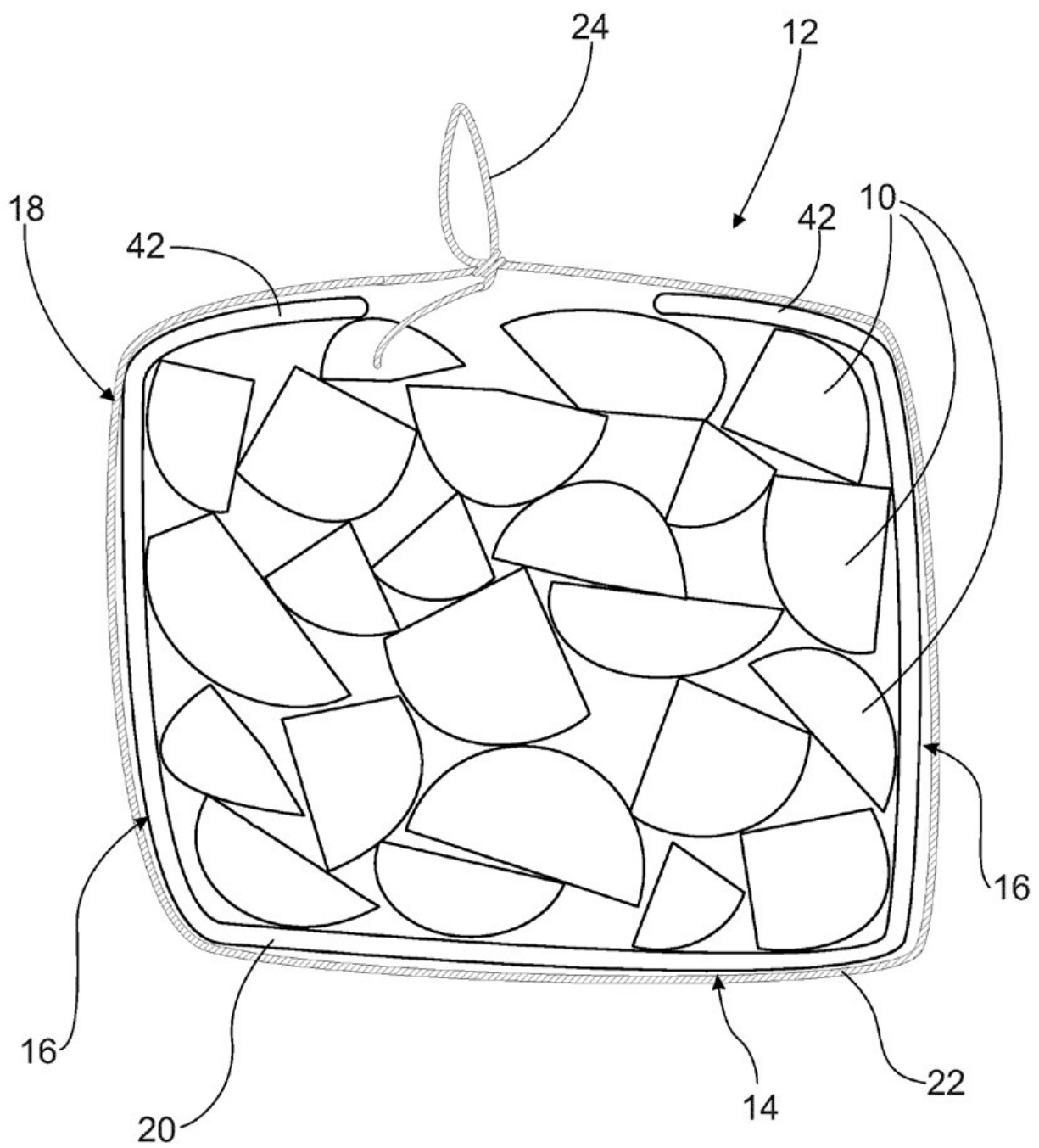
5.3.3 Kuvat

Kuvasta on käytävä ilmi kaikki keksinnön olennaiset yksityiskohdat. Merkitse yksityiskohdat viittausmerkein, esimerkiksi numeroin. Käytä samasta osasta aina samaa viittausmerkkiä kaikissa kuvissa. Yhdellä viittausmerkillä viitataan yhteen ja samaan osaan kaikkialla hakemuksessa.

Selityksen erityisessä osassa keksinnön toteutusmerkkiä kuvatessa (katso kohta selitys) käytetään viittausmerkkejä apuna kuvauksen havainnollistamiseksi.

Kuvat on selkeintä tehdä ääriiviipiirroksina, jotka piirretään A4-kokoisille valkoisille arkeille mustin selvin viivoin. Älä käytä värikuvia. Leikkauspinnat esitetään vinoviivoitettuina. Kuvat numeroidaan juoksevasti, esimerkiksi Kuva 1, Kuva 2 tai Fig. 1, Fig. 2.

Kuvat eivät saa sisältää selittävää tekstiä lukuun ottamatta lyhyitä ilmaisuja kuten "vesi", "höyry" tai "leikkaus A-A". Kuvissa ei saa olla esimerkiksi mittoja. Kuvat eivät saa olla A4-kokoa isompia. Esimerkiksi isoista rakennuspiirustuksista A4-kokoon taitetut tai A4-arkeiksi leikatut eivät kelpaa. Myöskään millimetripaperille tai ruutupaperille tehtyjä piirustuksia ei hyväksytä.

Kuva 6.

5.4 LAUSUNTO OIKEUDESTA KEKSINTÖÖN TAI SIIRTOKIRJA

Jos hyödyllisyysmallin hakija on itse yksin keksijänä, ei lausuntoa tai siirtokirjaa tarvita. Jos hakijana on joku muu kuin keksijä, hakijan on annettava lausunto, joka todistaa hänen oikeutensa keksintöön. Lausunnossa ilmoitetaan, että keksintö on siirtynyt hakijalle esimerkiksi työsuhdekeksintönä, sopimuksella tai perintönä. Lausunnon sijasta on mahdollista antaa myös siirtokirja, jossa ilmoitetaan, mitä keksintöä siirto koskee ja kenelle, missä ja milloin se on siirretty. Siirtokirjassa on oltava siirtäjän allekirjoitus.

5.5 VALTAKIRJA

Hakija voi käyttää asiamiestä. Asiamies valtuutetaan joko erillisellä hakijan allekirjoittamalla valtakirjalla tai ilmoittamalla asiamiehen yhteystiedot hakijan allekirjoittamassa hakemuslomakkeessa.

5.6 HAKEMUKSEN KIELI

Hyödyllisyysmallihakemuksen voi laatia suomeksi tai ruotsiksi. Hakemuksen kieli määrää käsittelykielen PRH:ssa.

Ennen hyödyllisyysmallin rekisteröintiä suojavaatimukset on toimitettava molemmilla kansallisilla kielillä, suomeksi ja ruotsiksi.

Suojavaatimusten käännöksen voi toimittaa myös sen jälkeen, kun PRH on välipäätöksellä ilmoittanut hakemuksen olevan muilta osin rekisteröitävissä.

5.7 OHJEITA HAKEMUKSEN ULKOASUUN

[PRH:n verkkosivulla on hakemuksen mallipohja, jossa on valmiina sopivat tekstin asetellut.](#) Mallipohja kannattaa tallentaa omalle tietokoneelle ja kirjoittaa hakemus suoraan siihen.

Hakemusteksti on laadittava A4-kokoa olevalle paperiarkille. Selitys, suojavaatimukset ja kuvat on kukin aloitettava omalta sivultaan.

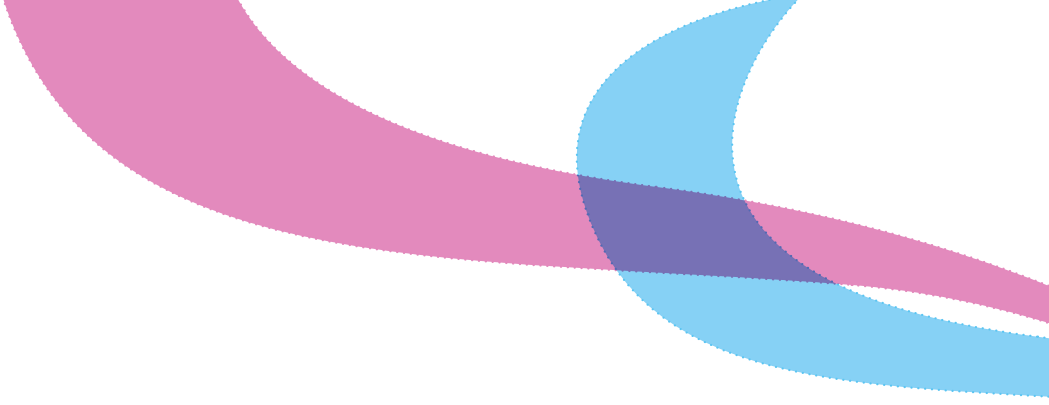
Hakemussivuilla on oltava marginaalit ja sivunumerot. Hyvä marginaalin leveys hakemussivuilla on vähintään 2–2,5 cm. Selityksessä ja suojavaatimuksissa tulisi olla myös rivinumerot joka viidennen rivin alussa.

Selityksen ja suojavaatimusten sivut numeroidaan katkeamattomana numerosarjana (1, 2, 3, ...) selityksen alusta alkaen.

Hakemuksen selitys, suojavaatimukset tai kuvat eivät saa sisältää mitään asiaankuulumatonta.

5.8 PATENTTIHAKEMUKSEN MUUNTAMINEN HYÖDYLLISYYSMALLIHAKEMUKSEKSI

Hyödyllisyysmallihakemus voidaan tehdä myös muuntamalla samaa keksintöä koskeva vireillä oleva patenttihakemus tai vireillä oleva eurooppapatenttia koskeva hakemus hyödyllisyysmallihakemukseksi kymmenen vuoden kuluessa niiden tekemispäivästä.

Patenttihakemuksen voi muuntaa vain yhdeksi hyödyllisyysmallihakemukseksi. Patenttihakemus jää vireille, kun se muunnetaan hyödyllisyysmallihakemukseksi, ellei hakija erikseen peruuta patenttihakemusta. Samalle keksinnölle voi siis saada Suomessa sekä hyödyllisyysmallin että patentin. Patenttihakemuksesta muunnettu hyödyllisyysmallihakemus katsotaan tehdyksi samana päivänä kuin alkuperäinen hakemus.

Hyödyllisyysmallihakemuksen kohteena on oltava sama keksintö kuin patenttihakemuksessa, ja keksintö on esitetty jo silloin, kun patenttihakemus on tehty tai on katsottava tehdyksi. Hyödyllisyysmallin rekisteröintiä ei tarvitse hakea patenttivaatimusten kanssa identtisillä suojavaatimuksilla, mutta suojavaatimuksesta ei voi jättää pois patenttihakemuksessa keksinnön olennaisena piirteenä ja sen toiminnan kannalta välttämättömänä esitettyä tunnusmerkkiä. Muunnettuun hyödyllisyysmallihakemukseen ei saa lisätä uutta asiaa.

Jos muunnettavassa patenttihakemuksessa on menetelmä- tai käyttövaatimuksia, ne on poistettava, koska menetelmään tai käyttöön ei voi saada hyödyllisyysmallia. Keksinnön nimitys ja selitys on myös korjattava vastaamaan suojavaatimuksia poistamalla viittaukset siihen, että keksinnön kohteena olisi menetelmä tai käyttö.

Hyödyllisyysmallihakemusta ei voi muuntaa patenttihakemukseksi, mutta siitä voidaan pyytää etuoikeutta.

6. Hakemuksen käsittely PRH:ssa

6.1 HAKEMUKSEN MUOTOSEIKKOJEN TARKASTUS

Kun hyödyllisyysmallihakemus on kirjattu saapuneeksi, PRH tarkastaa, että hakemukseen liittyvät maksut on maksettu ja hakemuksessa on mukana kaikki tarvittavat asiakirjat. Tarvittaessa PRH antaa muodollisen välipäätöksen, jossa kehoitetaan korjaamaan havaitut puutteet. Tavallisesti muotoseikkojen puutteiden korjaamiseen annetaan aikaa 2 kk.

6.2 REKISTERÖITÄVYYSTARKASTUS

Muotoseikkojen tarkastuksen jälkeen hakemus siirtyy rekisteröitävyystarkastukseen. Rekisteröitävyystarkastuksessa PRH tarkastaa, että hyödyllisyysmallihakemuksen selitysosaa, suojavaatimukset ja kuvat on laadittu säännösten mukaisesti.

PRH tarkastaa lisäksi, että hakemus kuvaa keksintöä, jolle voidaan lainsäädännön mukaan myöntää hyödyllisyysmalli, suojavaatimukset on laadittu täsmällisesti, esitetty keksintö on mahdollista toteuttaa hakemuksen perusteella, hakemus on tehty oikein (esim. muuntamisen yksityiskohdat) ja että hakemusasiakirjoissa on hyödyllisyysmallilain edellyttämät käännökset.

Hakemuksen sisältämän keksinnön uutuuteen ja selvään eroon aikaisemmin tunnettuun tekniikkaan nähden PRH ei sen sijaan ota kantaa.

Jos hakemuksessa on rekisteröinnin estäviä puutteita, PRH lähettää hakijalle välipäätöksen ja kehottaa korjaamaan puutteet kahden kuukauden kuluessa.

6.3 VÄLIPÄÄTÖKSIIN VASTAAMINEN

Jos hyödyllisyysmallihakemuksessa on puutteita, saat PRH:lta välipäätöksen. Välipäätöksessä annetaan määräpäivä, johon mennessä vastauksen on oltava perillä PRH:ssa. Ei siis riitä, että postileimassa on määräpäivän päivämäärä.

Välipäätösvastaukseksi riittää lausuma ja siihen tarvittaessa liitettävät korjatut sivut.

Välipäätösvastauksen lausuman alussa on tärkeää ilmoittaa hakemuksen numero, koska sen avulla vastaus ohjautuu PRH:ssa asiaa käsittelevälle henkilölle ja liitetään osaksi hakemuksen asiakirjoja.

Uutta hakemuslomaketta ei täytetä eikä välipäätöksestä tarvitse toimittaa kopiota, koska PRH:lla on kaikki hakemukseen liittyvä aineisto.

Hakemuskäsittelyn sujuvoittamiseksi lausumassa on hyvä lyhyesti kertoa, mitä muutoksia tai korjauksia hakemukseen on tehty. Jos suojavaatimuksia on muutettu lisäämällä niihin uusia määritteitä, hakijan on ilmoitettava, mistä kohtaa alkuperäistä hakemusta vastaava asia löytyy.

Hakemusta korjattaessa siihen ei saa lisätä uutta asiaa keksinnöstä tai muuttaa tekstiä siten, että keksinnön sisältö muuttuu toisenlaiseksi kuin alkuperäisessä hakemuksessa.

Kaikki välipäätöksessä esitetyt korjaukset ja muut pyydetty toimenpiteet on tehtävä huolellisesti, sillä korjausten laiminlyönti voi johtaa hakemuksen hylkäämiseen.

Jos välipäätökseen ei vastata määräaikaan mennessä, hakemus jää sillensä. Asiasta lähetetään sillensäjättöpäätös. Jos päätöksestä huolimatta haluat, että hakemuksen käsittelyä jatketaan, on sillensäjättöpäätökseen vastattava määräpäivään mennessä, korjattava aikaisemmassa välipäätöksessä mainitut puutteet ja maksettava maksu hakemuksen ottamisesta uudelleen käsittelyyn. Jos sillensäjättöpäätökseen ei vastata annettuun määräpäivään mennessä, hakemuksen käsittely päättyy lopullisesti.

Hyödyllisyysmallihakemus voidaan ottaa uudelleen käsiteltäväksi vain yhden kerran.

6.4 HAKEMUKSEN HYLKÄYS

PRH antaa aina mahdollisuuden korjata hakemuksessa olevat puutteet. Jos hakemus ei korjauskehotusten jälkeen täytä säädösten sille asettamia vaatimuksia toisen välipäätöksen jälkeen, hakemus yleensä hylätään.

Hylkäyspäätökseen voi hakea muutosta valittamalla markkinaoikeuteen 60 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaamisesta. Lisää tietoa PRH:n päätösten muutoksenhausta saat Patenttikäsikirjasta.

6.5 HAKEMUSASIAKIRJOJEN JULKISUUS

Hakemusta koskevat asiakirjat ovat julkisia rekisteröintipäivästä lukien. Hakemus tulee julkiseksi viimeistään 15 kuukauden kuluttua hakemuksen tekemispäivästä tai etuoikeuspäivästä.

Hakijan pyynnöstä rekisteröintiä ja samalla asiakirjojen julkiseksi tulemistä voidaan lykätä enintään 15 kuukautta päivästä, jolloin hakemus on tehty tai katsotaan tehdyksi. Lykkäyspyyntö tehdään hakemuskirjaan tehtävällä merkinnällä tai kirjallisesti viimeistään kahden kuukauden kuluessa tekemispäivästä. Lykkäyspyyntö on maksullinen.

7. Rekisteröinti ja sen uudistaminen

Hyödyllisyysmallin suojavaikutus alkaa hakemispäivästä.

Kun hakemus täyttää rekisteröinnin vaatimukset, hyödyllisyysmalli merkitään hyödyllisyysmallirekisteriin ja hakija saa rekisteröintitodistuksen. PRH kuuluttaa rekisteröidyt hyödyllisyysmallit sähköisessä Hyödyllisyysmallilehdessä, jossa on linkki rekisteröityyn hyödyllisyysmalliin.

Rekisteröinti on voimassa enintään 10 vuotta hyödyllisyysmallihakemuksen tekemispäivästä. Rekisteröintimaksulla hakemus on voimassa 4 vuotta tekemispäivästä. Tämän jälkeen rekisteröinti voidaan hakemuksesta uudistaa kahdesti, ensin neljäksi ja sitten kahdeksi vuodeksi.

Uudistaminen tapahtuu maksamalla säädetty maksu ja ilmoittamalla maksukuitissa rekisteröintinumero ja hyödyllisyysmallin haltijan nimi. Hakijan on huolehdittava maksusta itse, PRH ei lähetä maksukehotuksia tai laskua. Tarkemmat ohjeet uudistamismaksun maksamiseen löytyvät PRH:n verkkosivuilta.

8. Hyödyllisyysmallin mitätöinti

Rekisteröity ja maksettu hyödyllisyysmalli pysyy voimassa enintään kymmenen vuotta, ellei siihen kohdisteta mitätöintivaatimusta.

Kuka tahansa voi tehdä rekisteröityä hyödyllisyysmallia vastaan mitätöintivaatimuksen. Mitätöintivaatimus on tehtävä PRH:lle kirjallisesti ja siinä on esitettävä ne seikat, joihin mitätöintivaatimus perustuu. Mitätöintivaatimuksen tekeminen on maksullista.

Mitätöintivaatimuksen voi tehdä jollain seuraavista perusteista:

- Rekisteröity hyödyllisyysmalli ei ole uusi, keksinnöllinen, teollisesti käyttökelpoinen tai hyödyllisyysmallilla suojattavissa oleva keksintö.
- Rekisteröinti tarkoittaa keksintöä, jota ei ole niin selvästi esitetty, että ammattimies voi sen perusteella käyttää keksintöä.
- Hyödyllisyysmallioikeus koskee sellaista, mikä ei käynyt selville alkuperäisestä hakemuksesta.
- Patenttihakemusta hyödyllisyysmallihakemukseksi muunnettaessa ei ole noudatettu säädettyjä vaatimuksia.
- Suojavaatimuksia on laajennettu hyödyllisyysmallioikeuden rekisteröinnin jälkeen.

Usein mitätöintivaatimuksen perusteena on keksinnön puuttuva uutuus tai keksinnöllisyys, koska näitä ei tutkita hakemuksen rekisteröintikäsitelystä.

PRH lähettää mitätöintivaatimuksen hyödyllisyysmallin haltijalle ja antaa haltijalle määräajan vastaamista varten. Mikäli hyödyllisyysmallin haltija ei vastusta mitätöintivaatimusta, hyödyllisyysmalli mitätöidään. Mikäli hyödyllisyysmallin haltija lähettää PRH:lle vastauksensa mitätöintivaatimukseen, PRH ratkaisee asian toimitetun aineiston perusteella.

Mikäli jompikumpi osapuolista on tyytymätön PRH:n ratkaisuun, päätöksestä voi valittaa markkinaoikeuteen.

Lisätietoa mitätöintivaatimuksista löytyy Patenttikäsikirjasta tai patentin neuvonnasta.

9. Lisälukemista

Hyödyllisyysmallit: www.prh.fi/hyodyllisyysmallit

Patentit: www.prh.fi/patentit

Tietokannat: https://www.prh.fi/fi/patentit/palvelut_ja_tietokannat/maksuttomattietokannat.html

Oppaat, käsikirjat, koulutus: www.prh.fi/patenttioppaat

- Patenttiopas
- Patenttikäsikirja
- Ohjelmistopatenttiopas

Tavaramerkit www.prh.fi/tavaramerkit

Mallit www.prh.fi/mallioikeudet

Tekijänoikeudet www.minedu.fi/tekijanoikeus ja www.tekijanoikeus.fi

Lopuksi

Toivottavasti saat oppaasta apua hyödyllisyysmallihakemuksen laadintaan ja pystymme auttamaan sinua keksintösi suojaamisessa. Neuvontaa hyödyllisyysmalliasioissa antavat PRH:ssa patentin neuvontainsinöörit.

Patentin neuvonta www.prh.fi/patentinneuvonta

Puhelinnumero
029 509 5858

Sähköposti
neuvonta.patentti(a)prh.fi

00091 PRH

Asiakaspalvelu: 029 509 5050 • Vaihde: 029 509 5000 • Faksi: 029 509 5328

www.prh.fi

